

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 ได้กำหนดให้รัฐดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติกว้างมาก เพื่อพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม (สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2550, หน้า 23-24) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติยังระบุทิศทางและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ไว้ว่า การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศ ที่มีอยู่ให้เข้มแข็งในปัจจุบันประเทศไทย กำลังประสบปัญหาด้าน การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ต้องเริ่มจากการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต โดยการเสริมสร้างให้เป็นผู้ที่มีความพร้อม ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีทักษะในการคิดเป็น ทำเป็น การคิด วิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม/จริยธรรม รู้จักสิทธิ หน้าที่ของตนเอง และให้ความเคารพ ในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น ขณะเดียวกันต้องเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ และโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถมีภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 85)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติในมาตราที่ 39 ไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, หน้า 19) ตลอดจนส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งハウวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

การพัฒนาระหว่างชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา, 2542, หน้า 9) ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา หรือนักคดีหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา, 2542, หน้า 14-15)

ในปัจจุบันคุณธรรมจริยธรรมถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ได้รับกล่าวถึงกันมากในหลายลักษณะ เมื่อเกิดความสับสนวุ่นวายในสภาพสังคมที่ขาดความสงบสุข อันเนื่องมาจากการประพฤติหรือการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของบุคคลบางกลุ่มในสังคม มักจะมีการวิพากษ์วิจารณ์และกล่าวโทษกันว่าเป็นเพราะการขาดคุณธรรม จริยธรรม ขาดความเมตตาใจ มีความเห็นแก่ตัวเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเพราะสังคมในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้สภาพสังคมไทยเกิดการแข่งขันและเกิดการแกร่งแย่งกันจนไม่สนใจคุณธรรม จริยธรรม ส่งผลให้ผู้เรียนและเยาวชนไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ได้ จึงทำให้เกิดการประพฤติดนในทางที่ไม่พึงประสงค์ นักเรียนเกิดปัญหาด้านขาดคุณธรรมจริยธรรม และซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ยากต่อการเสริมสร้างและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดกับผู้เรียน (ศิลธรรม โพทะนา, 2546, หน้า 1) ดังนั้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมควรทำมาตั้งแต่เด็ก โดยเริ่มต้นตั้งแต่วัยประถมศึกษาสู่มัธยมศึกษา เพราะเป็นวัยที่เริ่มรับรู้กฎเกณฑ์สังคมและจริยธรรมอันดีงามในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพราะพฤติกรรมของบุคคลย่อมมีผลสืบเนื่องกันมาและในช่วงที่กำลังก้าวสู่วัยรุ่น ซึ่งจัดว่าเป็นวัยที่อยู่ระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อของการเป็นเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยที่กำลังมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม ตัดปัญญา และร่างกาย จึงง่ายต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม (ปฏิชิวิต ลีศล้ำ, 2555, หน้า 1)

สภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของ การเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกภิวัตน์ และทุกภาคส่วนในสังคมต่างก็มีความเห็นที่ตรงกันว่า ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม รวมถึงวิถีประชาธิปไตยที่ก่อให้เกิดความแตกแยกและนำไปสู่การขาดความสามัคคี ประชญาการศึกษาในอดีตมุ่งเน้นที่จะสร้างให้คนเก่ง อาจจะเป็นการเปิดโอกาสให้คนเก่ง คนฉลาดเท่านั้น ได้สร้างภาพลักษณ์ภายนอกให้ตนเองดูดีในสังคมนี้ ความส่งงาน แต่กลับแอบแฝงด้วยการตักตวงผลประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้องได้อย่างเต็มที่ และแนบเนียน ซึ่งถือเป็นตัวอันตรายต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง (วชิร ภูมิ, 2550, หน้า 18)

การพัฒนาสังคมคุณธรรมนำความรู้โดยเร่งรัดให้สถานศึกษาทุกระดับทำการพัฒนาคุณธรรมแก่นักเรียนนั้น เป็นงานที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันรับผิดชอบ การหวังให้โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบแต่ฝ่ายเดียวในการพัฒนานักเรียนอาจจะไม่ทันการณ์ ควรพัฒนาบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่นักเรียนด้วย นอกเหนือนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศไทยที่เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไว้ 3 ระดับคือ 1) ระดับประถมศึกษา (ขั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) 2) มัธยมศึกษาตอนต้น (ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และ 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ซึ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทย และพลโลก ดังนี้ คือ 1) รักชาติ ศาสนา กษัตริย์ 2) ชื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อุปถัมภ์ พอเพียง 6) ผู้นำ มั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 5) ดังนั้นหากผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียน ย่อมจะทำให้นักเรียนมีความสมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจ สร้างคุณภาพความรู้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

ผู้วิจัยทราบดีว่าหากจะเห็นความสำคัญของการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าทำการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียน ในโรงเรียนบ้านแคน “คุรุรายภูร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุรายภูร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2. เพื่อเบริญเทียนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุรายภูร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และภูมิการศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการศึกษาด้านคว้าจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2. ผลการศึกษาด้านคว้าจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 อยู่ในระดับใด

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามเพศ แตกต่างกันหรือไม่

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

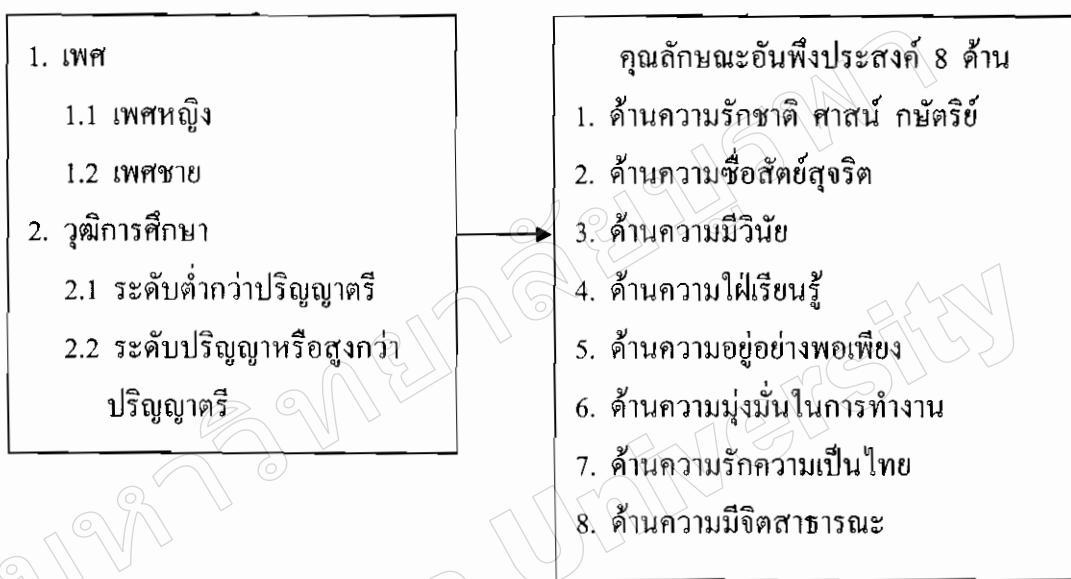
1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาด้านคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาด้านคว้าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม”

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ในขอบข่ายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 8 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 7) โดยมีผลการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ และ วุฒิการศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษารั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษารั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ใน 8 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 7) ดังนี้

- 1.1 รักชาติ ศาสนา กษัตริย์
- 1.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 มีวินัย
- 1.4 ใฝ่เรียนรู้

- 1.5 อ่ายอ่านออกเสียง
 - 1.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
 - 1.7 รักความเป็นไทย
 - 1.8 มีจิตสาธารณะ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “คุรุรายณ์ส่งเสริม”

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 224 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “คุรุรายณ์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 144 คน โดยใช้ตารางกำหนด กลุ่มตัวอย่างของเครชี และมอร์เกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) แล้วนำมาเทียบบัญชีต่อรายศ์ ตามจำนวนนักเรียนแต่ละชั้น ตามจำนวนนักเรียนแต่ละชั้นแล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้ กลุ่มตัวอย่าง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 3.1.1 เพศ จำแนกเป็น
 - 3.1.1.1 เพศชาย
 - 3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 วุฒิการศึกษา ได้แก่

- 3.1.2.1 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี
- 3.1.2.2 ระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม

พื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “คุรุรายณ์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ใน 8 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 7) ดังนี้

- 3.2.1 รักชาติ ศาสน์ กฎหมาย
- 3.2.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 3.2.3 มีวินัย
- 3.2.4 ใฝ่เรียนรู้
- 3.2.5 อ่ายอ่านออกเสียง

3.2.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

3.2.7 รักความเป็นไทย

3.2.8 มีจิตสาธารณะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง ความสนใจและเข้าร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

2. ผู้ปกครอง หมายถึง บุคคลที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วยขณะที่นักเรียนกำลังศึกษา อยู่ในโรงเรียนบ้านแคน “ครุราษฎร์ส่งเสริม” หมู่ที่ 2 ตำบลแคน อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ใน การส่งเสริมเพื่อให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอันเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมต้องการในด้าน คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 ๘ ด้าน ดังนี้

3.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดี ของชาติ รำงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ครรภชาญดั่นในศาสนาและเคารพเกิดทุนสถาบัน พระมหากษัตริย์

3.2 ซื่อสัตย์ สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ

3.3 มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎหมาย และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

3.4 ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพิ่รพยายามใน การเรียน แสดงให้ความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

3.5 อุ่นย่าม พอยเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่าง พอดประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่อยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

3.6 มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ และ รับผิดชอบในการทำหน้าที่การงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

3.7 รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เก็บคุณค่า ร่วมอนุรักษ์ สืบทอดคุณมีปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทย ในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

3.8 มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

4. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนบ้านแคน “ครุรายภูร์ส่งเสริม” หมู่ที่ 2 ตำบลแคน อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2

5. เพศ หมายถึง เพศของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “ครุรายภูร์ส่งเสริม” หมู่ที่ 2 ตำบลแคน อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกเป็นเพศหญิง และเพศชาย

6. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “ครุรายภูร์ส่งเสริม” หมู่ที่ 2 ตำบลแคน อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2556

6.1 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง วุฒิการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนที่ได้รับ จากสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า เช่น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า เช่น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.)

6.2 ระดับปริญญาตรีสูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียนที่ได้รับจากสถานศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หรือปริญญาเอกในสาขาวิชาต่าง ๆ

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 หมายถึง หน่วยงานต้นสังกัด ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตจังหวัดสุรินทร์ มีหน้าในการกำกับดูแลสถานศึกษา ในสังกัด